

**Uchwała Nr XL/239/ 2021
Rady Powiatu Płońskiego
z dnia 25.08.2021 r.**

**w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie w Powiecie Płońskim na lata 2021 – 2025”**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), Rada Powiatu Płońskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się "Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Płońskim na lata 2021 – 2025", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Płońskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Płońskiego

Dariusz Żelasko

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).

Do zadań własnych powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy m.in. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W związku z powyższym został opracowany **"Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Płońskim na lata 2021 – 2025"** celem przyjęcia go do realizacji.

DYREKTOR

mgr Agnieszka Plekarz

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

Załącznik do uchwały Nr XL/239/2021 Rady Powiatu Płońskiego
w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Płońskim na lata 2021 - 2025”

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE
PŁOŃSKIM NA LATA 2021 - 2025**

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Płońsk, 2021**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
Ustawa antyprzemocowa	5
Definicja przemocy w rodzinie	6
Cykl przemocy domowej	7
Teoria przemocy w rodzinie	9
Rodzina z problemem alkoholowym jako potencjalne środowisko przemocy domowej	10
Przepisy prawne dotyczące przemocy	13
Procedura "Niebieskie Karty" (NK)	14
Zjawisko przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Płońskiego w latach 2017-2020	15
Przemoc w rodzinie w statystykach	18
Działania Komendy Powiatowej Policji w Płońsku dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie w latach 2017-2020	18
Działania podejmowane przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku dotyczące zjawiska przemocy w latach 2017-2020	21
Działania podejmowane przez Sąd Rejonowy w Płońsku dotyczące zjawiska przemocy w latach 2017-2020	21
Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie podejmowane w latach 2017-2020	22
Adresaci Programu	25
Cel główny Programu	25
Cele szczegółowe Programu	25
Koordinacja i realizacja Programu	26
Partnerzy w realizacji Programu	27
Zasady finansowania Programu	27
Ryzyko przy realizacji Programu	27
Monitorowanie i ewaluacja	28
Spis tabel	28

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

WPROWADZENIE

Przemoc w rodzinie jest jedną z najcięższych form naruszenia praw człowieka. Naruszanych jest przy tym wiele innych praw, takich jak prawo do zdrowia, prawo do wolnego wykonywania zawodu, prawo do ochrony przed pracą przymusową, prawo do swobodnego decydowania o miejscu pobytu. Prawo do bezpieczeństwa, do niepoddawania się przemocy, jest naczelnym składnikiem godności ludzkiej i dlatego kwestia ta powinna zawsze zajmować priorytetowe miejsce w kształtowaniu polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Każdy człowiek powinien mieć oparcie przede wszystkim w rodzinie, co winno mu dawać tak potrzebne poczucie pewności istnienia. Zdarza się jednak, i to nierzadko, że członkowie rodziny, zamiast być filarem bezpieczeństwa, stanowią dla bliskiej mu osoby największe zagrożenie tego bezpieczeństwa. Ofiarami przemocy w rodzinie stają się przeważnie kobiety i dzieci. Coraz częściej jednak przemoc rodzinna dotyczy także mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych. Kiedy rodzina zawodzi, ofiara przemocy domowej musi mieć możliwość uzyskania pomocy ze strony organów państwa.

Uchwalenie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Płońskim na lata 2021 - 2025, to zadanie wynikające z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249).

Program został opracowany w oparciu o aktualnie obowiązujące akty prawne i jest spójny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 ogłoszonym w Monitorze Polskim z dnia 5 marca 2021r. Poz. 235, Uchwały Nr 16 Rady Ministrów. Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie tego zjawiska w Polsce. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.) oraz Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu

w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).

Do zadań własnych Powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Powiecie Płońskim ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2021 – 2025. W miarę potrzeb i sytuacji społecznych mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 1249).
- 2) Ustawa z dnia 12 marca z 2004 r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.)
- 3) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).
- 4) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Postępowania Karnego (tj. Dz.U. z 2021 poz. 735)
- 5) Ustawa z dnia 28 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2020r. poz. 2050).
- 6) Ustawa z dnia 15 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359).
- 7) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 360 z późn. zm.).

- 8) Ustawa z dnia 5 czerwca 1990r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz.U. z 2020r. poz. 920 z późn. zm.)
- 9) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne (tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259).
- 10) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (tj. Dz. U. Z 2011r., Nr 209, poz. 1245).
- 11) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 Marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (tj. Dz. U. Z 2011r., Nr 81, poz. 448).

Ustawa Antyprzemocowa

30 kwietnia 2020r. uchwalono ustawę antyprzemocową, której celem jest ochrona ofiar przemocy domowej. Pełna nazwa uchwalonej (na razie przez Sejm) ustawy, to ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Ustawa antyprzemocowa weszła w życie po upływie 6 miesięcy od jej ogłoszenia. Ustawa wprowadza do polskiego systemu prawnego możliwość natychmiastowego izolowania sprawców przemocy domowej od ofiar.

Co określają przepisy?

Ustawa antyprzemocowa zakłada dodanie do ustawy o policji m.in. art. 15 a, którego ust. 1 stanowi, że Policjant ma prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zwany dalej „nakazem”, lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zwany dalej „zakazem” . Nakaz i zakaz mogą być wydane łącznie i są natychmiast wykonalne.

Art. 15ab ust. 1 stanowi ponadto, że policjant wydaje nakaz lub zakaz

- podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu,

- w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie.

Procedura

w przewidzianych prawem sytuacjach uprawniony organ – najczęściej Policja, ale i Żandarmeria Wojskowa – wydaje rzeczony nakaz i wręcza go osobie podejrzanej o znęcanie się, bądź umieszcza w drzwiach mieszkania, jeżeli taka osoba nie jest obecna w momencie podejmowania interwencji, bądź też nakaz wydano na podstawie odpowiedniego zgłoszenia, a nie podczas interwencji. Oczywiście samo zgłoszenie poprzedzone jest przesłuchaniem ofiary lub świadków (w myśl przepisów k.p.c.), a fałszywe zeznania są przestępstwem z art. 233 k.k. Nakaz lub zakaz składają się ponadto z szeregu elementów formalnych, z czego konieczne są:

- data, czas i miejsce przeprowadzenia czynności, podstawa prawna i treść nakazu lub zakazu,
- dane policjantów przeprowadzających czynność,
- dane osoby stosującej przemoc w rodzinie i dane osoby dotkniętej przemocą w rodzinie,
- uzasadnienie, w którym wskazuje się podstawy faktyczne ich wydania,
- pouczenia, w tym o trybie, formie i sposobie wnoszenia zażalenia

Osoba objęta nakazem opuszczenia lokalu może zabrać z niego rzeczy osobiste, a także przedmioty niezbędne do wykonywania pracy. Należy oddać klucze, a zabranie z miejsca zamieszkania kolejnych przedmiotów (jeżeli zapomniano się o nich w momencie opuszczania lokalu) jest możliwe jednorazowo, przy asyście policji. Niezastosowanie się do zakazu jest wykroczeniem, za które grozi kara aresztu, ograniczenia wolności, bądź grzywny (do 5000 złotych). Osoba, wobec której wydano nakaz lub zakaz, może złożyć zażalenie (w myśl procedury cywilnej) do właściwego miejscowo dla lokalu, z którego została usunięta, sądu rejonowego. Ten ma obowiązek rozpatrzyć je w ciągu maksymalnie trzech dni od otrzymania zażalenia.

Definicja przemocy w rodzinie

W świetle przepisu art.2 ust.2 znowelizowanej w 2010 roku Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie jako przemoc w rodzinie należy rozumieć: „Jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie są to:

- Intencjonalność – jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,
- Dysproporcja sił – brak równowagi sił w rodzinie – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;
- Naruszanie godności i praw – osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie,
- Powodowanie cierpienia i szkód – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody doświadczenie bólu i cierpienia, sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary, mogące prowadzić do bólu oraz fizycznych obrażeń (np. popychanie, obezwładnienia, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni).
- **Zaniedbanie** – naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.
- **Przemoc psychiczna** – agresywne zachowania które mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból i cierpienie (np. wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczenie kontaktu z innymi osobami).
- **Przemoc ekonomiczna** – uniemożliwianie dostępu do rodzinnych dochodów finansowych, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli (np. odbieranie zarabianych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- **Przemoc seksualna** - wymuszanie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych.

Przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i seksualna mogą się przenikać, ale każda może też występować osobno. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie, przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo przemocą w rodzinie obserwują, że przemoc powtarza się w charakterystycznym schemacie zwanym cyklem przemocy. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz:

CYKL PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym. Znacznie częściej jest procesem o długiej,

nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz:

- Faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Na tym etapie dochodzi do rozmaitych incydentów takich jak np. przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członków rodziny, używanie obraźliwych słów, poniżanie bliskiej osoby. Sprawca jest stale poirytowany i prowokuje kłótnie. Osoba, wobec której kierowana jest złość partnera stara się za wszelką cenę uspokoić sytuację, zaspakajając żądania partnera i robiąc wszystko by poprawić mu nastrój. Często sama obarcza się winą za jego zachowanie i dąży do zadośćuczynienia i uszczęśliwienia sprawcy. Przyczyny narastającego napięcia mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia, które spiętrzają napięcie. Sytuacja staje się nie do zniesienia i pojawia się agresja.
- Faza ostrej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji. Czasami awanturę wywołuje sama ofiara zachowań przemocowych ponieważ nie może już wytrzymać narastającego napięcia i chce żeby „już było po wszystkim”. W innych wypadkach gwałtowny atak wywołuje sprawca stawiając swojej ofierze żądania, których nie jest ona w stanie spełnić, na co on odpowiada agresją. Poirytowany dotąd sprawca wpada w szal, traci całkowicie kontrolę nad swoim zachowaniem i może pobić, zranić, okaleczyć ofiarę, dokonać strasznych czynów nie licząc się ze skutkami swoich agresywnych działań. Ta faza trwa stosunkowo krótko, ale może się zakończyć dramatycznie: pobiciem uszkodzeniem ciała, a nawet śmiercią zaatakowanej osoby. W trakcie ataku ofiara robi wszystko, żeby ochronić siebie i uspokoić partnera. Zabiegi te jednak rzadko przynoszą pożądany skutek. Wraz z ustaniem aktu przemocy, ofiara znajduje się w stanie szoku, nie chce uwierzyć w to co się stało. Pojawia się u niej przerażenie, bezradność, poczucie wstydu, ale także złość, która powoduje, że najczęściej w tej fazie trwania przemocy, osoby, które jej doznały, decydują się na wezwanie pomocy i złożenie skargi, a więc początkują interwencję w sytuacji przemocy w rodzinie. Jeśli osoba zagrożona przemocą nie zgłosi się do właściwych instytucji po pomoc, jest to ostatni moment by przerwać cykl przemocy, nim rozpocznie się ona na nowo.
- Faza miodowego miesiąca – jest to faza skruchy ze strony sprawcy i okazywania miłości. Agresor usprawiedliwia swoje zachowanie, okazuje żal z powodu tego co się stało, obiecuje że to już się więcej nie powtórzy. Na nowo zdobywa zaufanie osoby, którą skrzywdził, staje się miły, uczynny. Ofiara wierzy w zapewnienia partnera, w to, że się zmienił, bo z całych sił

pragnie, żeby tak właśnie było i nawet jeśli jeszcze niedawno gotowa była uciec czy złożyć skargę teraz zostaje i wycofuje się z podejmowania działań przeciwko sprawcy. Na tym etapie istnieją szanse na to, że jeśli sprawca chcąc utrzymać związek podda się terapii, jego agresywne zachowania zostaną powstrzymane. Bez specjalistycznej pomocy, sprawca nie jest w stanie długo wytrzymać w spokoju. Ponownie wzrasta w nim napięcie i wszystko zaczyna się od nowa...

TEORIA PRZEMOCY W RODZINIE

Nie ma jednej spójnej koncepcji teoretycznej, wyjaśniającej pojawienie się przemocy między bliskimi w rodzinie. Różne teorie koncentrują się wokół poszczególnych czynników ryzyka, które mogą zwiększyć ryzyko wystąpienia przemocy. Dyskusje dotyczą przewagi jednych czynników nad innymi, najczęściej społeczno – strukturalnych nad psychopatologicznymi (Kaufman Kantor, Jasiński, 1998). Podejścia teoretyczne:

1. Podejście psychoanalityczne Koncentrowało się na odchyleniach od normy psychicznej u sprawcy, wynikających z wewnętrznych psychologicznych konfliktów. Sprawca ma nadmierny popęd do zachowań agresywnych.
2. Podejście psychodynamiczne – konflikt w relacji z obiektem. Teorie społecznego uczenia się (Bandura, Roy, Schulz lata 70 – 90) Jednostka w swoim życiu uczy się różnych zachowań. Przemoc domowa jest rezultatem doświadczeń nabytych w domu rodzinnym i otoczeniu społecznym jednostki. Ludzie uczą się agresywnego zachowania obserwując innych. Agresywne zachowanie może dawać „pozytywne rezultaty”, ludzie obserwując te rezultaty uczą się takich zachowań. Tutaj należy jednak zauważyć różnice indywidualne jednostek o których nie mówiło się w tych teoriach.
3. Podejście poznawczo – behawioralne Model Dollarda i Millera frustracja – agresja była modelem wyjściowym do tego podejścia. Autorzy założyli, że w wyniku obserwacji zachowań przemocowych w rodzinie u obserwatorów wytwarza się skrypt poznawczy, pewne charakterystyczne myślenie. Agresywny skrypt powstaje na drodze uczenia się. Może być zastosowany w przyszłości.
4. Podejścia związane z osobowością. Sprawca ma pewne cechy osobowościowe i temperamentalne predysponujące go do zachowań przemocowych.
5. W badaniach populacyjnych okazało się, że istnieją trwałe czynniki ryzyka przemocy wewnątrzrodzinnej. Należą do nich: dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia, nadużywanie alkoholu, status zawodowy, status socjoekonomiczny.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

Jednostka w swoim życiu uczy się różnych zachowań. Przemoc domowa jest rezultatem doświadczeń nabytych w domu rodzinnym i otoczeniu społecznym jednostki. Ludzie uczą się agresywnego zachowania obserwując innych. Agresywne zachowanie może dawać „pozytywne rezultaty”, ludzie obserwując te rezultaty uczą się takich zachowań. Sprawca ma pewne cechy osobowościowe i temperamentalne predysponujące go do zachowań przemocowych. Wieloczynnikowy model przemocy – zakłada, że jest to bardzo złożone zjawisko, na która ma wpływ wiele czynników pozostających ze sobą w różnych relacjach. Są to czynniki społeczne, rodzinne, osobowościowe, kulturowe i inne.

Przemoc jest powtarzalna. Zaczyna się od napięcia sprawcy, jego reakcji na jakiś stres, napięcie narasta, w pewnym momencie następuje potrzeba doznania ulgi, wybuch, potem „okres miodowego miesiąca”, jako sposób na uciszenie ofiary, uniknięcie konsekwencji, po jakimś czasie znowu wybuch.

Charakterystyka psychologiczna ofiary przemocy

- Procesy poznawcze – ofiara uważa, że to jej wina, że nic nie może zrobić, że on jest jej władcą, jest silny, że nikt jej nie pomoże, ma wiele przekonań, które trzymają ją w tej sytuacji.
- Syndrom wyuczonej bezradności (model stresu Salayego, fazy reagowania na stres, od fazy prób reagowania i zmiany, poprzez stagnację do fazy wyuczonej bezradności).
- Syndrom sztokholmski – gdy ofiara zwraca się przeciwko obrońcy, jest po stronie sprawcy.

RODZINA Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM JAKO POTENCJALNE

ŚRODOWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ.

Alkoholizm jest chorobą, która dotyka wszystkie osoby pozostające z osobą chorą w bliskich relacjach, są to najczęściej członkowie jej rodziny. Wanda Sztander w swojej książce pt. „Pułapka współzależnienia” porównuje funkcjonowanie rodziny alkoholowej do zabawy „Rolnik sam w dolinie” cyt. „, Rolnik bierze żonę, żona bierze dziecko, dziecko bierze niani... itd”. Żeby zrozumieć na czym polega ta analogia warto poprzyglądać się funkcjonowaniu poszczególnych członków rodziny. Zaczniemy zatem od osoby uzależnionej od alkoholu.

W rezultacie nadmiernego spożywania alkoholu do osoby uzależnionej zaczynają docierać informacje o negatywnych konsekwencjach picia (wymówki żony/męża, upomnienie w pracy, długi zaciągnięte na zakup alkoholu itp.). Osoba taka wie, że przyczyną tych problemów jest nadmierne picie, ale jednocześnie odczuwa silną, natrętą potrzebę zaspokojenia głodu alkoholowego. Aby poradzić sobie z tym konfliktem wewnętrznym i zaspokoić potrzebę przyjemności, alkoholik zaczyna fałszować obraz rzeczywistości. Uaktywnia się u niego mechanizm uzależnienia - system iluzji

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

i zaprzeczeń, który po pewnym czasie działa w sposób automatyczny i nieświadomy. Mechanizm polega na tym, iż osoba uzależniona inaczej zaczyna postrzegać swoje otoczenie, własne zachowanie i zachowanie swoich najbliższych. Najczęstszymi sposobami alkoholika w radzeniu sobie z konfliktem wewnętrznym jest *minimalizowanie* np. wypilem tylko małe piwko, *zaprzeczanie* prostym faktom np. wcale nie jestem pijany, *racjonalizowanie* np. piję bo mam złą żonę, *intelektualizowanie* np. wino czerwone robi dobrze na krew, *obwinianie* np. piję bo źle zarabiam, *wypieranie* np. jestem dobrą matką bo moje dzieci są czysto ubrane, *odwracanie uwagi* np. ciekawe czy ten kurator, który mnie sprawdza jest abstynentem, *fantazjowanie* np. gdybym tylko chciał to byłbym prezesem tej firmy, *koloryzowanie wspomnień* np. była super impreza, *marzeniowe planowanie* np. kiedyś będę zwiedzał świat. Przyjrzyjmy się, co w tym czasie dzieje się z rodziną alkoholika. Kiedy w rodzinie pojawia się problem alkoholowy, wszyscy jej członkowie doświadczają szkód natury emocjonalnej. Cała uwaga domowników koncentruje się na osobie alkoholika, gdy ten stopniowo wychodzi ze swych dotychczas pełnionych ról np.: roli męża, matki, partnera, syna, córki itp. Jego zachowanie zakłóca ustalony w rodzinie schemat. Aby ustabilizować sytuację, domownicy muszą przejąć obowiązki osoby chorej, co często powoduje u nich frustrację i niezadowolenie. Gdyby spojrzeć z boku na alkoholika i jego rodzinę, można by odnieść wrażenie, iż porozumiewają się w różnych językach. Trudno o logiczny kontakt, kiedy osoby inaczej postrzegają rzeczywistość, a martwym obszarem rozmów są uczucia i przeżycia związane z alkoholem. Oczywiście pomiędzy domownikami może dochodzić do awantur i głośnej wymiany zdań, ale nie można tego nazwać wzajemną rozmową, która ma na celu znalezienie rozwiązania problemu. W rodzinie zaczynają wytwarzać się różne rodzaje przystosowań do zaistniałej sytuacji. Najczęściej są to zachowania podtrzymujące alkoholika w jego chorobie. Przykładem może być sytuacja, gdy współmałżonek uzależnionego załatwia zwolnienie lekarskie (gdy ten jest pijany i nie jest w stanie wykonać swoich obowiązków), by usprawiedliwić jego nieobecność w pracy. Takie działanie ma na celu uchronienie alkoholika przed utratą zatrudnienia, co w efekcie spowodowałoby pogorszenie sytuacji finansowej wszystkich pozostających na jego utrzymaniu osób. Rodzina stara się ukryć wstydlivy problem przed otoczeniem, stale chroniąc alkoholika i siebie przed doświadczaniem konsekwencji jego picia. Najbliżsi chorego mają „dobre” zamiary. Wierzą, że alkoholik doceni ich starania i zaprzestanie nadmiernego spożywania alkoholu. Jednakże taka ich postawa stwarza uzależnionemu komfort dalszego picia. Przy jednoczesnej ochronie alkoholika, rodzina kieruje w jego stronę prośby, groźby, wymówki, liczne napomnienia i wyrzuty, które są przez niego odbierane jako atak na swoją osobę. Przez pryzmat mechanizmu uzależnienia jest przekonany, że skoro nie doświadczył konsekwencji

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

to jego spożywanie alkoholu nie przynosi żadnych problemów, po co zatem ograniczać lub co gorsza całkowicie zrezygnować z dalszego picia. Czuje się nierozumiany i nieakceptowany przez swoich najbliższych. W naturalny sposób mobilizuje wszystkie siły do obrony. Członkowie rodziny doświadczają uczucia wstydu, smutku, strachu, złości, bezradności. Mają zachwiane poczucie bezpieczeństwa, żyją w ciągłym lęku. Nierzadko w takich sytuacjach, w rodzinie pojawia się problem przemocy. Alkoholik może zachowywać się agresywnie wobec krewnych, ale również może przybrać rolę osoby doświadczającej przemocy. Utrwalona forma funkcjonowania w długotrwałej, trudnej i niszczącej sytuacji związanej z patologicznymi zachowaniami uzależnionego partnera, ograniczająca w sposób istotny swobodę wyboru postępowania, prowadząca do pogorszenia własnego stanu i utrudniająca zmianę położenia na lepsze nazywamy terminem współuzależnienia. Współuzależnienie najczęściej rozwija się u małżonków lub partnerów osoby uzależnionej. Osoby te są najbardziej narażeni na ponoszenie szkód związanych z uzależnieniem, ponieważ to oni podejmują największy wysiłek w dążeniu do poprawy sytuacji rodzinnej. Ich koncentracja skupia się na osobie uzależnionej. Czynią starania, aby przestał pić, jednocześnie starają się chronić dzieci, by nie poniosły konsekwencji z powodu dysfunkcji drugiego rodzica. Osoba współuzależniona wyzybywa się własnych potrzeb, gdyż celem jej życia staje się opieka nad innymi. Taki schemat utrwalany przez lata powoduje, że nawet jeśli alkoholik przestaje pić, to symptomy współuzależnienia u jego bliskich nie zanikają. Przyglądając się funkcjonowaniu takiej rodziny nie można pominąć sytuacji wychowujących się tam dzieci. Dzieci znajdują się w trudniejszym położeniu aniżeli osoby dorosłe ponieważ mają mniejszy wpływ na zmianę tych zachowań. Niejednokrotnie obarczone dużym wstydem ukrywają to co dzieje się w ich domu, robiąc dobrą minę do złej gry np. tłumaczą, że mama źle się poczuła, zamiast powiedzieć, że mama znów leży pijana. Dzieci czekają na zainteresowanie rodzica, jego miłość, pomoc i opiekę, lecz zostają odsunięte na dalszy plan. Z biegiem czasu ich funkcjonowanie również ulega zmianie. Zaczynają odgrywać w rodzinie nowe role. Są to role: **bohatera rodzinnego**, **kozła ofiarnego**, **maskotki i dziecka niewidzialnego**. **Bohaterem** jest zazwyczaj najstarsze dziecko w rodzinie, które zastępuje zwykle pijącego rodzica, przejmując za niego obowiązki. Bohater zajmuje się innymi, ale nie sobą, **Kozioł ofiarny** odwraca uwagę od rzeczywistych problemów rodzinnych. Najczęściej jest to buntownik, zły uczeń, odbiorca agresji alkoholowej. Wzrasta w poczuciu, że jest wszystkiemu winien. Dziecko **maskotka** odwraca uwagę od rodzinnego problemu poprzez przymilanie się, błaznowanie. Sprawnie rozładowuje napięcie rodzinne. **Dziecko niewidzialne** pozostaje z boku rodziny. Jest to najczęściej najmłodsze z dzieci. Nieobecne, wycofane w świat własnych fantazji. Dzieci mogą podejmować

więcej niż jedną z ról i zachowywać się różnie w zależności od sytuacji, w której się znajdują. Koszty, które ponoszą dzieci są tak wysokie, że towarzyszą im przez całe życie wpływając destrukcyjnie na jego jakość. Doświadczenia te powodują zaburzenia w kontaktach z samym sobą oraz z innymi osobami, szczególnie z bliskimi. Alkoholizm jest chorobą, która dotyka całą rodzinę. W związku z tym nie tylko osoba uzależniona ma możliwość podjęcia odpowiedniego leczenia, ale również członkowie jej rodziny. W poradniach alkoholowych są przygotowane dla nich oferty pomocowe. Są to najczęściej grupy terapeutyczne skierowane dla osób współuzależnionych jak również DDA czyli dorosłych dzieci alkoholików. Pomoc terapeutyczna ma na celu umożliwienie zrozumienia schematów własnego postępowania i co za tym idzie zapoczątkowanie procesu zmiany.

PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE PRZEMOCY

Przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna popełniana na szkodę osoby najbliższej jest przestępstwem.

- Art. 207 kodeksu karnego mówi : § 1 Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 § 2 Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 1 roku do 10 lat § 3 Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12. Jeżeli przemoc fizyczna była jednorazowa, ale skończyła pobiciem można ścigać sprawcę z artykułów o uszkodzeniu ciała art.156 § 1 k. k i art.157 § 1 k.k. Tu istotne jest jakie było pobicie, czym skutkowało, ważna jest obdukcja lub pobyt w szpitalu, czy był do 7 dni czy powyżej 7 dni.
- Art. 190 k.k. Karze podlega ten, kto stosuje groźby popełnienia przestępstwa na szkodę kogoś lub najbliższych i wzbudza obawę tych osób, że zostaną one spełnione.
- Art. 191 kk. Karze podlega ten, kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia.
- Art. 197 k. k. Przestępstwem jest stosowanie przemocy seksualnej, a w szczególności w postaci gwałtu czyli wymuszenia współżycia przemocą, groźbą lub podstępem. Przy gwałcie konieczny jest wniosek osoby pokrzywdzonej. W przypadku nieletnich poniżej 15 roku życia nie. Przestępstwo znęcania się jest przestępstwem ściganym z urzędu, co oznacza, że policja i prokuratura mają obowiązek wszcząć postępowanie karne niezależnie od woli pokrzywdzonego. Mogą to zrobić jeśli posiadają informacje lub zostali w jakikolwiek

sposób powiadomieni o przestępstwie ściganym z urzędu.

- Art. 324 § 1 kpk. Jeżeli zostanie ustalone, że podejrzany dopuścił się czynu w stanie niepoczytalności, a istnieją podstawy do zastosowania środków zabezpieczających, prokurator po zamknięciu śledztwa kieruje sprawę do sądu z wnioskiem o umorzenie postępowania i zastosowanie środków zabezpieczających.
- Art. 335 § 1 kpk. Prokurator może umieścić w akcie oskarżenia wnioski o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kary lub środka karnego za występki zagrożony karą nieprzekraczającą 10 lat pozbawienia wolności bez przeprowadzania rozprawy, jeżeli okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte.

PROCEDURA "NIEBIESKIE KARTY" (NK)

Procedura „Niebieskie Karty” (NK) to ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Niebieskie Karty to procedura, która potocznie nazywana jest Niebieską Kartą. Warto jednak wiedzieć, że postępowanie rozpoczynane jest od wypełnienia Niebieskiej Karty A, kończy się na Niebieskiej Karcie D, stąd nazwa Niebieskie Karty.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” w sytuacji podejrzenia występowania przemocy w rodzinie następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” (NKA) przez przedstawiciela policji, pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia lub gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Katalog podmiotów uprawnionych do zainicjowania procedury NK jest zamknięty. Co do samego przebiegu procedury Niebieskie Karty, jest ona podzielona na 6 etapów, które następują kolejno po sobie:

- Wszczęcie procedury.
- Opracowanie indywidualnego planu pomocy.
- Oddziaływanie na sprawcę przemocy.
- Realizacja indywidualnego planu pomocy.
- Ewentualne zdarzenia niebezpieczne w trakcie procedury „Niebieskie Karty”.
- Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”.

Dzięki wsparciu różnych służb i instytucji współdziałających w ramach Procedury Niebieskie Karty, można uzyskać również pomoc w zapewnieniu bezpieczeństwa; wsparcie w rozwiązaniu trudnej sytuacji (nie tylko związanej z przemocą, ale np. w uniezależnieniu się od sprawcy w kwestiach

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

materialnych, zawodowych, mieszkaniowych, jak również pomoc psychologiczną, prawną lub inną,); jak również monitoring zmieniającej się sytuacji czy podejmowanie przez specjalistów działań mających na celu zmianę zachowania sprawcy, poczynając od uświadomienia sprawcy konsekwencji stosowania przemocy i tego, że różne instytucje będą interesować się jego/jej zachowaniem, działań edukacyjnych, zobowiązania do leczenia odwykowego, a w określonych prawem przypadkach również np. zakaz kontaktu, zbliżania się, nakaz eksmisji. Należy pamiętać, że każda osoba doznająca przemocy ma prawo do uzyskania bezpłatnej pomocy ze strony właściwych służb i instytucji, a mianowicie:

1. Interwencję kryzysową i wsparcie;
2. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, zawodowe, rodzinne;
3. Badanie lekarskie w celu ustalenia uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydanie stosownego zaświadczenia lekarskiego;
4. Bezpieczne schronienie;
5. Ochronę przed dalszym krzywdzeniem poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakaz kontaktowania się i zbliżania.

ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE POWIATU PŁOŃSKIEGO W LATACH 2017 -2020

Na terenie miast i gmin Powiatu Płońskiego zjawisko przemocy w rodzinie koordynują Zespoły Interdyscyplinarne działające przy miejskich i gminnych ośrodkach pomocy społecznej. Wyjątkiem jest Miasto Płońsk, gdzie zadania miasta związane z przemocą w rodzinie realizuje Punkt Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie.

Miasto/gmina jako pierwsze podejmują działania na rzecz swoich mieszkańców doświadczających przemocy w rodzinie i stosujących przemoc w rodzinie. Działania miasta/gminy podejmowane są w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Członkami Zespołu są przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi. Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć Grupy Robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład Grup Roboczych wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi, a także przedstawiciele innych podmiotów i specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w miejskim/gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań wszystkich osób i podmiotów zaangażowanych w prace Zespołu, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w środowisku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania Grup Roboczych mają na celu:

- opracowanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Spotkania Grup Roboczych odbywają się w miarę potrzeb. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego mają ustawowy obowiązek spotykać się nie rzadziej niż raz na kwartał. Największym problemem jest przełamywanie wśród społeczności lokalnej stereotypów i barier, które czasami nie pozwalają osobom pokrzywdzonym zgłosić się po pomoc czy wezwać Policję, z powodu stosowania przemocy przez najbliższego członka rodziny. Każdy Zespół Interdyscyplinarny wykorzystuje przede wszystkim zasoby kadrowe danego miasta/gminy. Na posiedzenia czasami zapraszani są kuratorzy sądowi, terapeuci oraz psycholog PCPR.

Tabela nr 1. Działalność Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie Powiatu Płońskiego w latach 2017 – 2020

źródło danych: Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatu Płońskiego oraz Punkt Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Płońsku

L.p.	Miasto/Gmina	Liczba założonych "Niebieskich Kart" w latach 2017-2020	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2017-2020	Liczba posiedzeń Grup Roboczych w latach 2017-2020
1	Miasto Płońsk	159	16	355
2	Miasto Raciąż	90	38	14
3	Miasto i Gmina Czerwińsk n/ Wisłą	84	19	82
4	Miasto i Gmina Sochocin	42	19	159
5	Gmina Płońsk	63	19	57
6	Gmina Raciąż	164	22	39
7	Gmina Baboszewo	62	17	252
8	Gmina Dzierżążnia	32	44	0
9	Gmina Joniec	22	48	2
10	Gmina Nowe Miasto	59	46	0
11	Gmina Naruszewo	55	16	135
12	Gmina Załuski	80	17	174
	Ogółem:	912	321	1269

Jak wynika z podanych informacji, najczęściej założonych "Niebieskich Kart" w latach 2017 – 2020 miało miejsce w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążu – **164** Karty, zaś najmniej w Gminie Joniec – **22** Karty. Najwięcej spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2017 – 2020 odbyło się w Gminie Joniec – **48**. Najwięcej spotkań Grup Roboczych w latach 2017 – 2020 odbyło się w Mieście Płońsk – organizowanych przez Punkt Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Płońsku – **355** spotkania. W dwóch gminach: Joniec i Dzierżążnia w latach 2017 – 2020 nie odbywały się spotkania grup roboczych.

Ponadto z podanych informacji Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Punktu Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie w roku 2020, mimo sytuacji epidemiologicznej odbywały się posiedzenia grup roboczych w sposób stacjonarny, przy zachowaniu reżimów sanitarnych. Odbywało się monitorowanie sytuacji rodzin przez dzielnicowego, pracowników socjalnych za pomocą środków teleinformatycznych, natomiast w szczególnych sytuacjach za pomocą kontaktu

bezpośredniego.

PRZEMOC W RODZINIE W STATYSTYKACH

Działania Komendy Powiatowej Policji w Płońsku dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie podejmowane w latach 2017 – 2020

Tabela nr 2. Interwencje domowe na terenie Powiatu Płońskiego zakończonych wypełnieniem formularzy "Niebieska Karta"

źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Płońsku

Rok	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	Liczba formularzy wszczynających procedurę	Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w trakcie trwającej procedury
2017	247	243	4
2018	157	155	2
2019	193	192	1
2020	327	327	0
Ogółem:	924	917	7

Jak wynika z przedstawionej tabeli nr 2 najczęściej wypełnionych formularzy "Niebieskiej Karty" i wszczynających tę procedurę zostało w roku 2020 – **327**, zaś najmniej w roku 2018, gdyż wypełniono **157** "Niebieskich Kart", wszczęto **155** procedur, przy czym były **2** kolejne przypadki przemocy w trakcie trwającej procedury.

Tabela nr 3 Liczba formularzy "Niebieska Karta" -A według miejsca zamieszkania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie

Rok	2017	2018	2019	2020
Miasto	59	39	47	119
Wieś	188	118	146	208
Ogółem:	247	157	193	327

Dokonując interpretacji tabeli nr 3 można wnioskować, iż najczęściej "Niebieskich Kart" na wsi założono w roku 2020 – **208**, także w roku 2020 w mieście tych Kart założono najczęściej tj. - **119**.

Tabela nr 4 Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą

		Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą			
		2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Kobiety	do 65 roku życia	227	147	181	302
	od 66 roku życia	1	2	1	1
Ogółem:		228	149	182	303
Mężczyźni	do 65 roku życia	23	23	23	39
	od 66 roku życia	0	0	0	1
Ogółem:		23	23	23	40
Małoletni	dziewczęta	12	2	2	8
	chłopcy	4	4	2	6
Ogółem:		16	6	4	14
Liczba osób ogółem:		267	178	209	343

Tabela nr 4 pokazuje nam, iż przemocą w większości dotknięte są kobiety. Kobiet wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą do 65 roku życia najwięcej było w roku 2020 – **302** osoby, zaś od 66 roku życia mamy pojedyncze dane liczbowe dotyczące podejrzenia przemy w wobec kobiet.

Tabela nr 5. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie

Rok	Kobiety	Mężczyźni
2017	12	235
2018	7	150
2019	10	185
2020	33	296
Ogółem:	62	866

Jeżeli zaś dotyczy stosowania przemy w rodzinie, dane liczbowe w tabeli nr 5 pokazują nam, iż większość stanowią mężczyźni. Najwięcej mężczyzn podejrzanych o stosowanie przemy w rodzinie odnotowano w roku 2020 – **296** osób. W latach 2017 – 2020 odnotowano **62** kobiety podejrzane o stosowanie przemy w rodzinie, w stosunku do mężczyzn podejrzanych o ten czyn w latach 2017 – 2020 stanowi to ok. 7%.

Tabela nr 6. Liczba osób zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie

Rok	Kobiety	Mężczyźni
2017	0	93
2018	0	46
2019	0	71
2020	3	101
Ogółem:	3	311

Tabela nr 7. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu

Rok	Kobiety	Mężczyźni
2017	0	104
2018	0	53
2019	0	71
2020	5	114
Ogółem:	5	342

Tabela nr 8. Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy

Rodzaje przemocy	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Fizyczna	188	124	136	218
Psychiczna	242	142	185	318
Seksualna	0	0	2	3
Ekonomiczna	0	0	0	6
Innego rodzaju	0	0	0	0
Ogółem:	430	266	321	545

Dane statystyczne dotyczące rodzajów przemocy w rodzinie wskazane w tabeli nr 8, uwidaczniają, iż na pierwszy plan wysuwa się przemoc psychiczna, która w roku 2020 osiągnęła największą liczbę – **318**, przemoc fizyczna była także najczęstszą formą krzywdzenia w roku 2020 i osiągnęła liczbę – **218**. W roku 2019 i 2020 wykazano także przemoc seksualną, która w obu latach osiągnęła ogólną liczbę- **5**. Przemoc ekonomiczną wykazano w roku 2020, jej liczba wynosi – **6**.

Tabela nr 9 Działania podejmowane przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku dotyczące zjawiska przemocy w latach 2017 – 2020

źródło danych: Prokuratura Rejonowa w Płońsku

L.p	Podjęwane działania	Ilość spraw/postępowań
1	Zarejestrowane sprawy z art. 207 § 1 kk	669
2	Odmowa wszczęcia postępowania	189
3	Umorzenie postępowania	321
4	Sprawy skierowane do Sądu z: aktem oskarżenia, wnioskiem z art. 335 § 1 kpk, wnioskiem o warunkowe umorzenie – art 324 kpk	112
5	Postępowania o przestępstwa z art. 190 i 191 kk	
	□ zakończone umorzeniem sprawy	376
	□ zakończone odmową wszczęcia postępowania	150
6	Sprawy dotyczące przestępstw z art. 190 i 191 kk zakończone w latach 2017-2019, skierowane do Sądu aktu oskarżenia, wniosku z art. 335 § 1 kpk, wniosku o warunkowe umorzenie, wniosku o umorzenie – art. 324 kpk	69

Tabela nr 10 Działania podejmowane przez Sąd Rejonowy w Płońsku dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2020

źródło danych: Sąd Rejonowy w Płońsku, Wydział II Karny

L.p	Podjęwane działania	Ilość spraw/ postępowań
1	Liczba zarejestrowanych spraw z art. 207 § 1kk	114
2	Liczba zarejestrowanych spraw z art. 190 kk	63
3	Liczba zarejestrowanych spraw z art. 191 kk	7
4	Liczba prowadzonych postępowań dotyczące czynów, które wyczerpują znamiona szeroko rozumianej przemocy	184
5	Liczba wydanych orzeczeń w których Sąd zobowiązał do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie	3
6	Liczba umorzonych postępowań związanych z przemocą domową	0
7	Liczba wydanych wyroków związanych z przemocą domową	23

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie podejmowane w latach 2017 – 2020.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadzane były konsultacje z osobami doświadczającymi przemocy oraz konsultacje z osobami stosującymi przemoc skazanymi wyrokami Sądu Rejonowego w Płońsku, a także z osobami, które dobrowolnie chcą skorzystać z konsultacji psychologicznych w ramach działań korekcyjno-edukacyjnych.

Pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie psycholog udzielała w pełnym zakresie, w zależności od oczekiwań danej osoby. W skład tej pomocy wchodziły: diagnoza osób i rodzin zgłaszających się o pomoc, poradnictwo prawne, poradnictwo psychologiczne, badania psychologiczne i wydawanie opinii na potrzeby zainteresowanych osób, pomoc przy formułowaniu pism procesowych, informowanie o procedurach i uprawnieniach w sytuacjach kontaktu z wymiarem sprawiedliwości oraz innymi organizacjami, kierowanie osób potrzebujących pomocy – stosownie do potrzeb do innych miejsc pomocy i placówek specjalistycznych.

W dniu 29 kwietnia 2014 r. Rada Ministrów przyjęła „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020”. Zgodnie z przyjętymi w Programie kierunkami działań do zadań jednostek samorządu terytorialnego na szczeblu powiatowym należy ewidencjonowanie i aktualizowanie instytucji i podmiotów realizujących oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zgodnie z pkt 3.1.2 rozdziału VI Programu PCPR przesyłało zaktualizowany informator do Sądu Rejonowego w Płońsku, Komendy Powiatowej Policji w Płońsku oraz miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej na terenie powiatu płońskiego. Zawierał on informacje jaką ofertą pomocy służą instytucje na terenie powiatu płońskiego, które świadczą pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie.

Jak wynika z danych pozyskanych z Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej w powiecie płońskim, w niektórych ośrodkach osoby stosujące przemoc mogli uzyskać pomoc specjalistów. I tak:

- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Płońsku udzielana była pomoc psychologa zatrudnionego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążu organizowano indywidualne spotkania z terapeutą – Punkt wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin ;
- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sochocinie funkcjonował Punkt Informacyjno – Konsultacyjny w ramach którego pomocy udzielał: psycholog, psychoterapeuta,

certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień;

- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Mieście osobom stosującym przemoc oferowano wsparcie w formie specjalistycznej pomocy w radzeniu sobie ze stresem, lękiem, złością, problemami rodzinnymi, uzależnieniem w Punkcie Konsultacyjnym przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście;

- W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czerwińsku nad Wisłą pomocy udzielano w ramach Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla osób dotkniętych alkoholem i przemocą;

- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jońcu pomocy udzielano w ramach Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego w którym dyżur pełnił psycholog – terapeuta uzależnień, który świadczył usługi również dla sprawców przemocy;

- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Naruszewie pomoc terapeuty do spraw uzależnień;

- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzierżąni udzielano porad psychologa specjalisty psychoterapii i uzależnień;

- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Załuskach pomoc terapeuty uzależnień w ramach działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 11. Osoby doświadczające przemocy, korzystające ze wsparcia psychologa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku w latach 2017 – 2020

źródło danych: zbiory własne PCPR

Lata	Kobiety	Dzieci	Mężczyźni	Razem
2017	8	1	1	10
2018	6	1	0	7
2019	8	3	0	11
2020	10	3	0	13
Ogółem:	32	8	1	41

W latach 2017 – 2020 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku nie realizowało grupowego programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a skazanych wyrokami Sądu Rejonowego w Płońsku.

W związku z trudną sytuacją epidemiologiczną w kraju w 2020 r. dokonano rzetelnej diagnozy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

w zakresie występowania przemocy w rodzinie na terenie powiatu płońskiego:

- Udzielone informacje przez Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w Powiecie Płońskim, wskazują że w 3 gminach wzrosła liczba założonych „Niebieskich Kart”, w okresie epidemii, w 5 ośrodkach nie wzrosła ta liczba, w 2 ośrodkach liczba ta była porównywalna w stosunku do okresu sprzed epidemii. W omawianym okresie odbywały się spotkania grup roboczych na terenie ośrodków, natomiast rozmowy z osobami stosującymi przemoc odbywały się w sposób telefoniczny lub poprzez osobiste wizyty dzielnicowe. Osoby stosujące przemoc są motywowane przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych, jednak nie mają realnego wpływu na udział uczestników w ww. programie. Udział sprawców przemocy w programie korekcyjno – edukacyjnym byłby możliwy, gdyby zobowiązywało ich do tego postanowienie Sądu.
- Uzyskane informacje z Komendy Powiatowej Policji w Płońsku, wskazują, iż w okresie epidemii w związku z przemocą w rodzinie odnotowano mniej interwencji niż w analogicznym okresie sprzed epidemii, natomiast w związku ze stwierdzeniem podejrzenia przemocy w rodzinie w okresie epidemii sporządzono i przekazano do Zespołów Interdyscyplinarnych więcej „Niebieskich Kart” niż w okresie sprzed epidemii. Według Komendy Powiatowej Policji w Płońsku to na posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych należałoby zobligować sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym. Natomiast z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną na terenie kraju brak jest możliwości realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego w obiekcie Komendy Powiatowej Policji w Płońsku.
- Informacje Sądu Rejonowego II Wydział Karny w Płońsku, wskazują, że w sprawach prawomocnych nie nałożono obowiązku uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym w okresie trwającej epidemii.

„ZMIENIAM SIĘ - Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie w Powiecie Płońskim” zakłada, że **edycja programu może zostać uruchomiona po zrekrutowaniu minimum 10 osób**. W roku 2020 Sąd Rejonowy w Płońsku II Wydział Karny do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym skierował **2** osoby, które mają możliwość korzystania z konsultacji w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku w trybie indywidualnym.

Tabela nr 12. Konsultacje indywidualne w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2017 – 2020

Lata	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2017	8	1	9
2018	5	0	5
2019	5	0	5
2020	4	0	4
Ogółem:	22	1	23

ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Powiatu Płońskiego, głównie skierowany jest do:

- Ofiar przemocy w rodzinie: dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych,
- Sprawców przemocy w rodzinie,
- Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą,
- Społeczności lokalnej.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Celem głównym programu jest ograniczenie problemu i skali skutków przemocy domowej poprzez zwiększenie dostępności do pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy. Cel główny programu będzie realizowany poprzez realizację celów szczegółowych.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

- **Cel 1. Działania profilaktyczne i edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

Zadania:

- 1) upowszechnianie informacji w zakresie problematyki przemocy w rodzinie,
- 2) informowanie mieszkańców o zadaniach poszczególnych instytucji służb i organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz o dostępnej ofercie pomocy,
- 3) prowadzenie akcji informacyjnych (kampanii lokalnych) kierowanych do różnych grup odbiorców na temat problemu przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Powiatu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

Płońskiego,

- 4) udział w kampaniach ogólnopolskich.

Cel 2: Oddziaływania na osoby dotknięte przemocą w rodzinie

Zadania:

- 1) udzielanie pomocy psychologicznej i wsparcia psychologicznego osobom doświadczającym przemoc w rodzinie i ochrona przed dalszym krzywdzeniem,
- 2) zapewnienie pomocy i wsparcia osobom pokrzywdzonym zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania, poprzez informowanie lub kierowanie (w zależności od konkretnego przypadku) do Ośrodka Interwencji Kryzysowej lub Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia (pobyt finansowany jest ze środków Wojewody),
- 3) działania w ramach Miejskich i Gminnych programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie/ współpraca z Zespołami Interdyscyplinarnymi.

Cel 3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Zadania:

- 1) realizacja w miarę potrzeb programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc oraz prowadzenie indywidualnych spotkań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, zarówno dla osób skierowanych przez sąd jak i zgłaszających się dobrowolnie.
- 2) Przesyłanie zaktualizowanych informatorów z danego powiatu, właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji, oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca.

Cel.4. Kształcenie i doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania:

- 1) organizowanie szkoleń zwiększających wiedzę i umiejętności osób pracujących na rzecz dziecka i rodziny w zakresie diagnozowania i interwencji w przypadkach kryzysu i przemocy w rodzinie.

Koordynacja i realizacja Programu

Koordynator Programu i realizator

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

Realizatorzy Programu przy współpracy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku, Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w Powiecie Płońskim, Punkt Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Płońsku

Partnerzy w realizacji Programu:

- Komenda Powiatowa Policji w Płońsku
- Sąd Rejonowy w Płońsku II Wydział Karny
- I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej SR w Płońsku
- Prokuratura Rejonowa w Płońsku
- Właściwe Wydziały Starostwa Powiatowego w Płońsku
- Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Płońsku
- organizacje pozarządowe
- media lokalne
- administracja rządowa i agendy rządowe

Zasady finansowania Programu

- Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane w ramach posiadanych przez Powiat Płoński środków finansowych, dotacji celowych z budżetu państwa oraz pozyskiwania środków w ramach realizacji projektów na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- Dysponentem środków budżetowych będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku

Ryzyko przy realizacji Programu

- niewystarczające środki finansowe,
 - niechęć osób dotkniętych przemocą w rodzinie wynikającą ze stereotypów społecznych
- w odniesieniu do możliwości szukania pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zmiany w zakresie przepisów prawa,
 - niewystarczająca liczba przedstawicieli służb zaangażowana w realizację zadań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - mała liczba osób stosujących przemoc w rodzinie zainteresowana udziałem w programach przeciwdziałających przemocy w rodzinie,

- sytuacja epidemiologiczna w Polsce uniemożliwiająca realizację Programu.

MONITOROWANIE ORAZ EWALUACJA

Głównym instrumentem monitoringu Programu będzie Sprawozdanie z realizacji tego Programu sporządzane w okresach rocznych, w terminie do końca pierwszego kwartału roku następującego po okresie będącym przedmiotem monitorowania oraz przedstawiane Zarządowi i Radzie Powiatu Płońskiego.

SPIS TABEL

Tabela nr 1. Zestawienie liczby założonych "Niebieskich Kart" w latach 2017 - 2020, zestawienie liczby posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych oraz zestawienie liczby posiedzeń Grup roboczych .w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Punkt Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie.

Tabela nr 2. Zestawienie interwencji domowych na terenie Powiatu Płońskiego zakończonych wypełnieniem formularza "Niebieska Karta" w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Komenda Powiatowej Policji w Płońsku

Tabela nr 3. Zestawienie liczby formularzy "Niebieska Karta" -A według miejsca zamieszkania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Komenda Powiatowej Policji w Płońsku

Tabela nr 4. Zestawienie liczby osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Komenda Powiatowej Policji w Płońsku

Tabela nr 5. Zestawienie liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Komenda Powiatowej Policji w Płońsku

Tabela nr 6. Zestawienie liczby osób zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Komenda Powiatowej Policji w Płońsku

Tabela nr 7. Zestawienie liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Komenda Powiatowej Policji w Płońsku.

Tabela nr 8. Zestawienie liczby przypadków poszczególnych rodzajów przemocy w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Komenda Powiatowej Policji w Płońsku.

Tabela nr 9. Zestawienie działań podejmowanych przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Prokuratura Rejonowa w Płońsku.

Tabela nr 10. Zestawienie działań podejmowanych przez Sąd Rejonowy w Płońsku dotyczące

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

zjawiska przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* Sąd Rejonowy w Płońsku, II Wydział Karny.

Tabela nr 11. Zestawienie danych dotyczących liczby osób doświadczających przemocy, korzystających ze wsparcia psychologicznego w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* zbiory własne Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku.

Tabela nr 12. Zestawienie danych dotyczących liczby osób stosujących przemoc w rodzinie, korzystających z konsultacji indywidualnych prowadzonych przez psychologa w latach 2017 – 2020. *Źródło danych:* zbiory własne Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku.